

Jizerskou padesátku na lyžích odstartuje v neděli opět prezident republiky

06. 01. 2010 17:54

Prezident České republiky Václav Klaus, předseda Senátu Přemysl Sobotka a hejtman LK Stanislav Eichler odstartují v neděli 10. ledna v 9 hodin v Bedřichově v Jizerských horách hlavní závod 43. ročníku Jizerské padesátky na lyžích. Lyžařský běžecký festival ale začíná v bedřichovském lyžařském areálu už v pátek 8. ledna.

Na startu bude ve všech třech závodech na 4 300 závodníků. Navíc poběží 53 týmů na sobotní Firemní 50, nepočítaje děti, které se mohou v sobotu přihlásit přímo na startu.

Nedělní dálkový závod na 50 kilometrů se jede na původní trase, stejně tak jako páteční Bedřichovská 30 volně. Závod na 25 km tentokrát dozná změn. Jeho trasa povede celá po trase 50 km závodu s tím, že na Čihadlech – tj. na 10. km – odbočí doleva zpět přes Krásnou Máří a Olivetskou horu do Bedřichova. Startovní časy zůstávají nezměněny 9 hod – 50 km, 10.15 – 25 km.

Program od pátku 8. do neděle 10. ledna

Bedřichovská 30

Termín: pátek 8. 1. 2010

Místo konání: lyžařský stadion Bedřichov

Start: hromadný start ve dvou vlnách ve 13.00

Trať: 30 km volnou technikou

Časový limit v cíli: 16.30 hod.

Historický závod – dobová jízda lyžníků

Termín: pátek 8. 1. 2010

Místo konání: lyžařský stadion Bedřichov

Start: 18.00 hod.

Startovné: ZDARMA

Trať: Blíže nespecifikovanou trať v areálu lze v historickém kostýmu zdolat jakoukoli technikou.

Dopingová kontrola nebude provedena.

Jizerská 50 je Memoriálem horolezecké expedice „Peru 1970“ a setkání lyžníků je vzpomínkou na tuto expedici, která měla zdolat nejvyšší horu peruánských And „Huascarán“.

Po závodě následuje slavnostní zahájení Jizerské 50 a ohňostroj

VZP Mini Jizerská – dětský závod

Termín: sobota 9. 1. 2010

Místo konání: lyžařský stadion Bedřichov

Start: dle kategorií od 10.00 hod

Trať: 300 m, 500m, 1 km, 2 km a 3 km klasicky

Jizerská firemní

Termín: sobota 9. 1. 2010

Místo konání: lyžařský stadion Bedřichov

Start: 14.00

Trať: 4 x 3km volnou technikou

Patria Direct Jizerská 50 a Intersport Jizerská 25

Termín: neděle 10. 1. 2010

Místo konání: lyžařský stadion Bedřichov

Start 50 km: 9.00 – 8 startovních vln (postupný start)

Start 25 km: 10.15 – 2 startovní vlny (postupný start)

Trať: 50 a 25 km klasicky

Vyhlášení výsledků kolem 13 hodiny.

Z historie

Jizerská padesátka se jezdí na lyžích od roku 1968 do dneška

Bedřichov v Jizerských horách/ Liberec – Třetí nejstarší dálkový závod na lyžích klasickou technikou v Evropě, po Vasově běhu ve Švédsku (od roku 1922), a Birkebeiner Rennet v Norsku (od roku 1938), se v neděli 10. ledna 2010 pojede v Bedřichově v Jizerských horách

už jako 43. ročník. Jizerská 50 vznikla v roce 1968 a za tu dobu ji absolvovalo již více než 130 tisíc našich a zahraničních účastníků, byť se v letech 1988, 1990, 1998 a 2007 závod kvůli nedostatku sněhu neuskutečnil. Žel, v poslední době se trochu zapomíná, že od 4. ročníku nese závod přídomek „Memoriál expedice Peru ´70“ na paměť československé horolezecké výpravy, která zahynula 31. května 1970 při zemětřesení pod kamennou lavinou hory Huascarán (jižní vrchol 6768 m. n. m., severní 6655 m. n. m.). Připomeňme si proto alespoň jména členů výpravy – Ivan Bortel, Arnošt Černík, Milan Černý, Vilém Heckel, Jiří Jech, Valerián Karoušek, Jaroslav Krecbach, Miloš Matras, Ladislav Mejstnar, Milan Náhlovský, Bohumil Nejedlo, Zdeněk Novotný, Jiří Rasl, Svatopluk Ulvr a Václav Urban.

Závod vymysleli liberečtí horolezci

Všechno začali horolezci z TJ Lokomotiva Liberec, kteří vyběhli se svými přáteli v sobotu 20. ledna 1968 z Bedřichova na hřebeny Jizerských hor. Duchovním otcem Jizerské padesátky se stal člen horolezeckého oddílu, ředitel prvních pěti ročníků závodu Karel Trousílek (nar. 1922), který před svou smrtí (13. 2. 1996) vzpomínal, že 1. ročník běžeckého závodu vyprovokovala hádka o nominaci do družstev, která se měla zúčastnit vytrvalostního závodu družstev Krkonošská sedmdesátka.

„Hádanice neměly konce, a tak jsem jako vedoucí cvičitel připravil závod na 50 kilometrů jako trénink, po kterém každý bude vědět, kam patří. Trať vedla z Bedřichova od naší chaty, kde občas přespalo i 120 horolezců z celé Jizerské oblasti, přes Souš a Nýčovy domky do Kořenova. Tam se otočíme a poženeme zase proti proudu nahoru na Bukovec, přes Mořinum ke Ginzelům, kde nám Gusta, Isolda a Honza dají napít a pojedeme dolů. Pozvali jsme všechny známé z Frýdlantu, Hrádku, Jablonce, Jičína, České Lípy, Děčína, Turnova, Mnichova Hradiště i Mladé Boleslavi, aby přijeli. Trať připravil Gustav Ginzel. Kvůli počasí ji vedl přes bažiny, po kterých předtím nikdy nikdo nejel, a vyšlapal stopy vlastními sjezdovkami,“ vyprávěl Karel Trousílek a připomněl, že závodníkům, kteří zaplatili 5 Kčs startovného, tehdy stačily k občerstvení dvě tatranky a čaj. Na start „nominačního“ závodu nazvaného napoprvé „50 km Jizerskými horami“ přijelo 52 závodníků. Vodák Ladislav Míka je jako účastník všech ročníků závodu legendou Jizerské 50, obsadil v tom prvním ročníku 10. místo.

Startovní pole závodu se zvětšovalo

Startovní pole se ve druhém ročníku zdvojnásobilo, závodilo 126 závodníků. Třetí ročník se už jel pod známým identifikačním logem – znakem Jizerské padesátky, který navrhl liberecký výtvarník Karel Frej, a na start nastoupilo 245 závodníků.

Přestože ředitel Karel Trousílek později uváděl, že před odjezdem „Expedice Peru ´70“ se 3. ročníku závodu povinně zúčastnili všichni nominovaní horolezci na výpravu do Jižní Ameriky, ve výsledkové listině figurují pouze na 30. místě celkového pořadí Milan Náhlovský, 91. Zdeněk Novotný, 93. Jiří Jech a 145. Václav Urban. Zřejmě měl na mysli jen liberecké horolezce.

V této době se už také formovaly skupiny lidí, kterým lyže učarovaly. Na svém kontě mají hromadu startů na Jizerské padesátce a mnohdy ji jezdí dodnes.

Od 4. ročníku je J50 Memoriálem expedice Peru ´70

Horolezecká tragédie 31. května 1970 v peruánských Andách poznamenala další vývoj Jizerské padesátky. Od 4. ročníku se stala Memoriálem expedice Peru 1970 a každoroční vzpomínkou sportovců na horolezecké kamarády, z nichž někteří závod spoluzakládali. V cíli 4. ročníku horolezcům se v neděli 31. ledna 1971 objevilo již 797 závodníků, z toho 80 žen. Z Jizerské padesátky se najednou stal prestižní závod. V sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století účast kulminovala a tak závodilo téměř sedm tisíc běžců. Rekordní je účast v roce 1977 při jubilejním 10. ročníku – 6974 startujících.

Od vzniku J 50 organizátoři usilovali o zařazení Jizerské padesátky do seriálu mezinárodních dálkových běhů. Podařilo se to libereckému Ski klubu J50 však až v roce 1995, kdy se J 50 poprvé běžela jako závod zařazený mezi 9 evropských dálkových běhů Euroloppet. Od roku 2000 pak je J 50 součástí světové organizace 14 nejvýznamnějších mezinárodních lyžařských dálkových běhů Worldloppet a od roku 2003 i FIS Marathon Cupu.

Jizerské padesátky na lyžích se pravidelně zúčastňovala československá lyžařská špička v čele s reprezentanty Helenou Šikolovou – Balatkovou, Milenou Cillerovou, Annou Pasiarovou, Heidi Suchánkovou, Gabrielou Svobodovou, Lucíí Samkovou – Kareisovou či z posledních let Kateřinou Neumannovou a Zuzanou Kocumovou. Vítězi mezi muži se stali členové národního týmu Zdeněk Böhm, František Šimon, Jan Fajstauer, pětinasobný vítěz závodu Jiří Beran, Miloš Bečvář, Stanislav Řezáč starší, Tomáš Čáslavský, Martin Petrásek, Pavel Benc, Lubomír Buchta, Stanislav Řezáč a mnozí další.

Počet startujících ze zahraničí významně stoupl po vstupu do mezinárodní ligy dálkových běhů Wordloppet, neboť účastníci mohou získat zápis a potvrzení do mezinárodního Worldloppet pasu. Z českých účastníků J 50 se pak vylíhli první a mnohdy i několikanásobní držitelé zlaté medaile Masters za účast na deseti závodech seriálu, mezi nimiž musí být i jeden v zámoří. Rekordmankou, i ve světě, je pětinasobná držitelka titulu Masters Blanka Nedvědická z Jablonce n. N., a také například Liberečáci Jan Svěcený, Bořivoj Pohl, Andrej Mindžák a Petr Soukup.

Po vstupu do FIS Marathon Cupu jsou mezi startujícími i super špičkoví běžci, mistři světa a olympijští vítězové jako Švéd Oskar Svärd, Estonec Raul Olle, Jorgen a Fredrik Auklandové a Karl Gunnar Skjonsfjell z Norska, Rakušan Michael Botvinov, Italové Silvio Fauner a Marco Cattaneo, Fin Mika Myllylä a vloni naposledy nejvýraznější postava severského lyžování všech dob, osminásobný olympijský vítěz a devítinasobný mistr světa Nor Bjørn Dæhlie.

(Historii a podrobné výsledky závodu shrnuje kniha Jiřího Langer a „Jizerská 50“, 35 let dálkového závodu na lyžích – Memoriálu expedice Peru 1970, kterou v roce 2001 vydalo pražské nakladatelství Armex.)